24. Lexique : Rijbewijs, wegcode [permis de conduire, code de la route]

- la circulation et le trafic :	**- het verkeer :**
> Le trafic (*het verkeer ; illegale handel in iets*)	> Het verkeer
> un trafic d'armes, d'esclaves, de stupéfiants **mais** la traite des êtres humains	> wapenhandel, slavenhandel, drughandel **maar** mensenhandel
> le trafic ferroviaire, maritime, aérien, routier	> het spoorwegverkeer, maritiem verkeer, luchtverkeer, wegverkeer
> En raison du trafic dense sur la A22 ...	> Omwille van het drukke verkeer op de A22
> la circulation (*zich verplaatsen op openbare weg)*	> het verkeer
> la circulation ferroviaire, aérienne, routière…	> zie hierboven bij spoorwegverkeer...
> un accident de la circulation	> een verkeersongeval
> Il y a beaucoup de circulation.	> Er is veel verkeer
> une circulation dense / importante / fluide sur l'autoroute.	> druk / druk / vlot verkeer op de autosnelweg
> être bloqué dans un embouteillage	> vastzitten in een file / opstopping
> l'agent règle la circulation	> de agent regelt het verkeer
- la voiture	***- de auto***
> un pare-brise	> een voorruit
> le rétroviseur central	> de centrale achteruitkijkspiegel
les rétroviseurs extérieurs	de buitenspiegels
> un essuie-glace	> een ruitenwisser
> un phare	> een (auto)licht []
un feu avant / arrière	voorlicht / achterlicht
> une plaque (d'immatriculation)	> een nummerplaat
une carte grise (Fr.)	een inschrijvingsbewijs (auto)
un certificat d'immatricumation (Belg)	een inschrijvingsbewijs

> un clignotant	> een richtingaanwijzer
> mettre son clignotant avant de tourner	> z'n richtingaanwijzer gebruiken alvorens …
> une roue (> un pneu)	> een wiel (een band)
> une porte / une poignée de porte	> een portier (deur) / handvat van de deur
> une vitre	> een autoraam
> casser/lever/baisser la vitre	> het raam breken/dichtdoen/opendoen
> un coffre	> een koffer
> le volant	> het stuur
> le levier de vitesse / le levier de frein à main	> de versnellingspook / de handrem
> une pédale (opgelet : kwetsend woord voor homo)	> een pedaal
> un frein, un embrayage, un accélérateur	> een rem, een koppeling, een gaspedaal
> enfoncer / relâcher une pédale	> een pedaal induwen / loslaten
> un klaxon (Belg.) /un avertisseur (Fr.) / klaxonner	> een claxon
> donner un coup de klaxon	> met de claxon toeteren
> Il a klaxonné pour avertir les piétons	> hij toeterde om de voetgangers te waarschuwen
- les manœuvres	**- de manoeuvers**
> freiner / modérer la vitesse / ralentir son allure (une allure = une vitesse)	> remmen / snelheid matigen / z'n vaart verminderen
> accélérer / ralentir	> versnellen / vertragen
> ranger sa voiture sur le bord de la route	> z'n auto aan de kant zetten
> Se garer = garer sa voiture (évt : parquer sa voiture)	> parkeren
> faire marche arrière	> achteruit rijden
> rouler en sens contraire	> in de tegenovergestelde richting rijden

> rouler à contresens / prendre l'autoroute à contresens **Opmerking :** « *en sens inverse, en sens contraire* » betekenen niet « *uit de verkeerde richting* » maar « *uit de andere richting dan die van de spreker* ». De verkeerde richting wordt eerder weergegeven door « *à contresens* ».	> in de verkeerde richting rijden
> un conducteur fantôme **Opmerking** : deze term wordt vooral in België en Noord-Frankrijk gebruikt ; in het hele Franse taalgebied spreekt men over *'un conducteur roulant à contresens'*.	> een spookrijder
> traverser un passage à niveau	> een overweg oversteken
> faire demi-tour	> omkeren
> passer (à) une vitesse inférieure/supérieure	> lager / hoger schakelen
> passer les vitesses / changer de vitesse	> schakelen
> Il faut rétrograder pour ralentir	> Terugschakelen om te vertragen
> Pour bien partir, il faut d'abord passer *la première*.	> Om goed te vertrekken, moet je eerst in eerste schakelen
> prendre / tourner (à gauche …)	> links afdraaien
> longer (la rivière) en voiture	> langs iets rijden met de auto
> passer devant / derrière l'église	> voorlangs / achterlangs iets rijden
> Le train a déjà dépassé Paris .	> De trein is Parijs reeds gepasseerd/voorbij
- sur les autoroutes :	***- op de autosnelwegen*** **:**
> s'engager / monter / entrer sur l'autoroute / s'insérer	> invoegen op de snelweg /invoegen
> un terre-plein central (Fr.) / une berme centrale (Belg.)	> de middenberm idem

> une glissière de sécurité	> de vangrail
> la E17, la A12	> de E17,…
> un périphérique (Fr.) / un ring(Be.)	> een ring(weg)
> rouler à 100 kilomètres à l'heure	> 100 km/u rijden
= rouler à 100 kilomètres-heure	idem
= (familier) faire du 100 à l'heure	idem
> la limitation de vitesse	> de snelheidsbeperking
> la vitesse est limitée à 50 km/h	> de snelheid is beperkt tot 50 km/u
> la vitesse maximale autorisée est de 50 km/h	> de maximum toegelaten snelheid is 50 km/u
> un excès de vitesse / flasher qn	> overdreven snelheid / iem flitsen
> on a *flashé* mon oncle pour excès de vitesse ; il risque une amende de plusde 150 euros.	> Men heeft m'n nonkel geflitst voor overdrevensnelheid ; hij riskeert een boete van 150 euro
> les radars *flashent* à une distance de 50 mètres	> de radars flitsen vanop 50 meter
> rouler en voiture	> met de auto rijden
> Ralentis, tu roules trop vite.	> Vertraag, je rijdt te snel
> **!** je roule **à** Paris = je circule **dans** Paris **!** (préférez **:** je roule **en direction de** Paris)	> Ik rijd **in** Parijs (**niet :** ~~ik rijd naar Parijs~~)
> je roulais / circulais sur l'autoroute quand…	> Ik reed op de snelweg toen…
> rouler = circuler = conduire	> rijden
> Comment conduire sur une route enneigée ? (ou : rouler, circuler)	> Hoe rijden op een besneeuwde weg ?
> Il roule en Porsche (~~en niet conduire~~)	> Hij rijdt met een Porsche
> conduire une voiture, conduire un bateau	> een auto / boot besturen
- apprendre à conduire	- leren rijden
- Chauffeur, conduisez-moi à la gare, svp !	Chauffeur, voer me naar het station,

- une bretelle d'accès / une bretelle d'entrée ; vaak afgekort tot « une sortie, une entrée, un accès »	aub !
- une voie de décélération / une voie d'accélération	- een oprit / een uitrit (van snelweg)
- Le permis de conduire :	- een uitvoegstrook / een invoegstrook
> apprendre à conduire et **obtenir son permis de conduire** : A partir de 17 ans, vous pouvez apprendre à conduire. D'abord, il faut **passer l'examen théorique** et pour vous préparer à cet examen vous pouvez **prendre des cours** dans une auto-école ou étudier la théorie vous-même. Si vous **réussissez votre examen**, vous pouvez demander un permis de conduire **provisoire** .	**- Het rijbewijs :** > leren rijden en **z'n rijbewijs behalen** : Vanaf 17 jaar kan je leren rijden. Eerst moet je **het theoretisch examen afleggen** en om je op dat examen voor te bereiden kan je **lessen volgen** in een rijschool of de theorie zelf leren. Als je **voor je examen slaagt**, dan kan je een **voorlopig** rijbewijs aanvragen.
> Quand vous avez votre permis provisoire, vous pouvez apprendre à conduire via « la filière libre » (vos parents) ou en prenant des cours dans une auto-école. Avant de passer votre examen pratique, vous devez passer un test de perception des risques et si vous le réussissez, vous pouvez soit passer votre examen (de conduite) pratique soit passer un autre test pour pouvoir conduire seul pendant 18 mois.	> Wanneer je je voorlopig rijbewijs hebt kan je leren rijden via « vrije begeleiding » (je ouders) of door lessen te volgen in een rijschool. Alvorens je praktisch examen af te leggen, moet je een risicoperceptietest afleggen en als je hiervoor slaagt dan kan je ofwel je praktisch rijexamen afleggen ofwel een andere test om alleen te mogen rijden voor 18 maanden.
- la priorité : > avoir priorité sur un autre véhicule à un croisement > Attention : priorité à droite ! > laisser / refuser la priorité à droite > laisser / refuser / céder la priorité à ceux qui viennent de droite.	***- de voorrang :*** > voorrang hebben op een ander voertuig aan een kruising > opgelet : voorrang aan (van?) rechts > voorrang van rechts geven/weigeren > voorrang aan zij die van rechts komen verlenen / weigeren / afstaan
- doubler :	

> doubler un camion > défense de doubler ! > il est interdit de dépasser sur ce pont. > Le dépassement par la gauche est interdite. > Déboiter pour doubler un véhicule	***- inhalen*** > een kamion inhalen > inhaalverbod ! > het is verboden om in te halen op die brug > Het links inhalen is verboden > Van vak veranderen om een voertuig in te halen
- routier : > une carte routière / la sécurité routière	*- wegen - / weg-* > een wegenkaart/ de verkeersveiligheid
- l'aménagement de la voie publique :	**- de inrichting van de openbare weg :**
> **Une chaussée** peut être subdivisée en **bandes de circulation** qui sont marquées par **une ligne blanche continue** ou **discontinue.** Les conducteurs doivent normalement rouler sur la bande de droite mais peuvent **franchir** une ligne blanche discontinue pour dépasser. (la bande de circulation = la voie de circulation = rijvak) **Opmerking** : in de betekenis van rijstrook is ***bande*** *de circulation* een belgicisme ; in het hele Franse taalgebied gebruikt men *une voie de circulation*. De term *bande d'arrêt d'urgence* wordt dan weer wel in het hele Franse taalgebied gebruikt.	> een **rijweg** kan onderverdeeld worden in **rijstroken** (vakken) die aangeduid worden door een **volle** on **onderbroken witte lijn.** De bestuurders moeten normaal op de rechterrijstrook rijden maar kunnen wel de onderbroken witte lijn **overschrijden** om in te halen.
> une bande d'arrêt d'urgence En cas de panne, on peut s'arrêter sur la … > une file / un embouteillage / un bouchon > Comment faut-il conduire dans une	> een pechstrook In geval van autopech (panne), kan je stoppen op … > een file / een opstopping / id.

file (de voitures) ? > changer de file > A cause du beau temps, il y avait de nombreux embouteillages sur les routes vers la côte. > un bouchon de 5 kilomètres **Opmerking (Lexogoth)**: Het Nederlandse woord "een file"(rij auto's die stilstaan of erg traag vooruitgaan) kent meerdere vertalingen in het Frans. In België spreekt men doorgaans over "une file"; in Frankrijk heeft men het over "un bouchon" of "un embouteillage" (opstopping, file). De Canadezen verrijken het lexicon met "une congestion". Zoals hierboven gezegd gebruiken Fransen het woord "une file" niet om een verkeersopstopping van auto's aan te duiden, dat is een Belgisch-Frans gebruik van het woord. Waarvoor gebruikt men het dan wel? Het woord duidt in de eerste plaats een rij van personen of objecten aan: 'une file d'attente, prendre la file, rouler entre des files de voitures,...'. Dat 'une file' niet synoniem is van 'een opstopping' illustreert de zin ' rouler entre entre les files de voitures, notamment dans les bouchons,...'. De uitdrukking 'prendre la file' (aanschuiven) behoort tot de standaardtaal; 'faire la file' (aanschuiven) is dan weer een belgicisme. Het woord 'une file' kan, op basis van de voorbeelden die we terugvonden, gebruikt worden in de betekenis van'rijstrook': "On peut rouler sur deux files si le trafic est dense. / interdiction de rouler sur deux files".	> Hoe moet je in een file rijden ? > Van file veranderen > Omwille van het goede weer waren er talrijke opstoppingen op de wegen naar de kust. > een file/opstopping van 5 km
> une voie (une rue,…) à sens unique / à double sens > un panneau de sens interdit > une voiture qui roule en sens interdit > prendre l'autoroute à contresens > une voiture qui vient du sens contraire	> een eenrichtingsweg / weg met dubbele rijrichting > een bord met verboden rijrichting > een auto die in een verboden richting rijdt > de autosnelweg nemen in de verkeerde richting > een auto die vanuit de andere rijrichting komt
- les accidents > Cette voiture *a percuté* un arbre (choc violent) > Ces deux voitures *sont entrées en*	**- de ongevallen** > Die auto is tegen een boom gebotst

collision	> Beide auto’s zijn gebotst
> une collision	
> La voiture *a heurté* un passant / un camion.	> een botsing
> Le camion *a embouti* une voiture en stationnement.	> De auto reed een voorbijganger / vrachtwagen aan
> une collision en chaine	> De vrachtwagen ramde een stilstaande auto
> Ce cycliste *a renversé* le chien des voisins.	> een kettingbotsing
> *transgresser* le feu rouge	> Die fietser heeft de hond van de buren aangereden
	> Het rode verkeerslicht negeren /
> *bruler* un feu rouge/ *griller au* feu	door het rood rijden
rouge	> door het rood rijden
> Je voulais juste passer à l’orange…	
	> Ik wilde nog door het oranje rijden
- les dégâts	
> le pare-chocs est cabossé	**- de schade**
> le capot est enfoncé	> de bumper is gedeukt
> la portière est endommagée / abimée	> de (motor)kap is ingedrukt
	> de deur/ het portier is beschadigd